

ԲՈՎԱՆԴԱԳՈՒԹԻՒՆ

1930 - Մայիս - թիւ 5

SOMMAIRE

1930 - Mai - numéro 5

էջ

p.

Հ. Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻԱՆ. — Յարգանք քեզ	193
Հ. ՎԱՐԴԱՆ ՀԱՌՈՒՆԻ. — Կաթողիկոսական ընտրութիւնը պատմութեան մէջ	196
ՎԻՉԵՆ ՍԵՐԱԲԻԱՆ. — Հոգի մը (բանաստ.)	206
Հ. Գ. ՆԱԽԱԲԵՏԻԱՆ. — Քրիստոնէական ճարտարապետութիւն (պատմական հետազօտութիւններ)	210
Հ. Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻԱՆ. — Վշտալի կաթողիկոսը	215
Հ. Ս. ԵՐԵՄԵԱՆ. — Վարդ Մաշթոցի	218
ՖԵԴԵՐԻԿՈՅ ԲԻՆԱԳԻ. — Աղօթք մը (թրգմ.)	223
Հ. ԽԱՅԱՏՈՐԻ ՎԹԱՆԵՍԻԱՆ. — Հայաստանեայց եկեղեցւոյ հարազատ հաւատքը Յիսուսի մասին	224
ԱՐՏԱՆԱԶԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ. — Հաւատքի յառաջապահը	232
Հ. Ս. ԵՐԵՄԵԱՆ. — Դուրեան եղիշէ Սըրբազան	234
Հ. ԱՐՄԵՆ ՂԱԴԻՍԻԱՆ. — Մահազդ մը որ մատ խածնել կու տայ	238
Հ. Կ. ՔԻՊՐԵԱՆ. — Ֆրիտոֆ Նանսէն	239

<i>P. V. Hovhannessian.</i> — Honneur à toi	193
<i>P. V. Hatzouni.</i> — L'Election des Catholico dans l'histoire	196
<i>V. Serabian.</i> — Une âme (poésie)	206
<i>P. G. Nahabédian.</i> — L'Architecture des églises (recherches historiques)	210
<i>P. V. Hovhannessian.</i> — † Le Catholico Georges V.	215
<i>P. S. Erémian</i> — La vie du Machtotz de Goriun publiée par K. Fendeklian. (recension)	218
<i>Federico Binaghi.</i> — Une prière (poésie — trad. P. A. Ghazighian)	223
<i>P. K. Vertanessian.</i> — La doctrine authentique de l'Eglise arménienne autour de Jésus-Christ.	224
<i>Evêque Ardavazt.</i> — La Sentinelle de la foi.	232
<i>P. S. Erémian.</i> — Le poète Yeghiché Tourian	234
<i>P. A. Ghazighian.</i> — Un faire-part de décès épatant	238
<i>P. C. Kibarian.</i> — † Fridtjof Nansen	239

— ԿԱՐԵՒՈՐ —

Խմբագրութիւնս կը խնդրէ այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ յետնեալ հաշիւներ ունին, փութացնելու անոնց կարգադրութիւնը:

ԱՒԵՏՏԱ ԱՀԱՐՈՒՆԵԱՆԻ ՅՈՐԲԵԼԵԱՆԸ ՄԻԼԱՆԻ ՄԷՋ

Ա. Ահարոնեանի գրական քառասնամյա յորեկանը՝ խոր արձագանգ գտաւ նաեւ Միլանի հայ գաղութին մէջ. տեղւոյս գաղութը ուրախութեամբ ողջունեց այդ յորեկանը՝ որովհետեւ Ա. Ահարոնեանին մէջ կը տեսնէր մէկը՝ այն հոյակապ հեղինակներէն որ սքանչելիորէն պատկերած է մեր ուրախ և խուրը վայրկեանները: Իր անգուգական գրչով՝ փորագրած է անմոռանալի յիշատակ մը, սիրոյ և լացի՝ իմեր սուրբ հայրենիքին հանդէպ. աւիւն ունի իր ոճին մէջ՝ մոզական ոյժ մը որ ընթերցողը կը փոխադրէ այնտեղ ուր անցեալին մէջ ապրած ենք մենք բոլոր հայիւս միասին՝ ուր ամէն բան սուրբ է և նուիրական:

Այն որ ճանչցած է Ա. Ահարոնեանը, այլեւս զայն չի կրնար մոռնալ, կ'ապրի անոր հետ, կը ձուլուի անոր ոգիին մէջ, գիւթիչ հմայքով: Այս հոգով էր նաեւ որ մեր մէջ տօնուեցաւ մայիս 18ին իր յորեկանը:

Հանդէսը բացուեցաւ խմբերգով մը, որուն յաջորդեց «Յարգանք քեզ» արտասանութիւնը, զոր ըլսաւ Պ. Բ. Եղիազարեան գգայուն կերպով. յուզիչ տպաւորութիւն ձգեց նաեւ «Հայդուկի հոր Տարօն»։ «Սիւնի» խմբերգները ինչպէս միշտ՝ նաեւ այժմ բուռն ծափերու արժանացան: Բժ. Ե. Արզումանեան կազմակերպիչ յանձնախումբի կողմէն խօսեցաւ յորեկարի կեանքին և գրականութեան վրայ ծաղկեալ ոճով ներկայացուց անոր կեանքը և մանաւանդ գործունէութիւնը: Շատ յաջող կերպով արտասանեց Պ. Յակոբեան «Հայրենիքդ իմ ներքի ինձ»ը. այսպէսով գոյուեցաւ առաջին մասը:

Երկրորդ մասը սկսաւ կենդանի պատկերով մը՝ «Ջահակիւրը», բնական և յուզիչ կերպով կատարեց Պ. Կ. Գասպարեանը: Իսկ Պ. Վ. Սրապեանը իր Հոգեւոյ Աղաղակ բանաստեղծութեամբ, զոր ձօնած էր Ա. Ահարոնեանին, մասնաւոր գովեստներու և ծափահարութեանց արժանացաւ: Բանաստեղծութեան յաջորդեց խմբերգը, որ հաւասարապէս բուռն ծափեր խլեց հասարակութեան և եղաւ վերջաբան հանդէսին: Հասարակութիւնը մեն զոհուանկութեամբ մեկնեցաւ հանդիսավայրին, այն հաստատ հաւատքը սնուցանելով՝ թէ այս ազգը կայ և պիտի մնայ յաւիտեանս հակառակ միւր թշնամիներուն:

Ս. ՔԻՐՈՐԴԵԱՆ

ՄԱՐԶԱՆԻՔԻ ՏԱՐԵԿԱՆ, ՀԱՆԴԻՍԸ ՄՈՒՐԱՍ-ՌԱԿԱՅԵԼԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄԷՋ

Կայտառ և հովժու հայ պատանիները խրոխտ և հպարտ քայլերով մարզադաշտ մտան, զանազան խմբակներու բաժնուած: Մինչդեռ Հայ և Իտալացի ընտիր և հոծ բազմութիւն մը կը ծափահարէր: Մարզադաշտը զարդարուած էր Հայ և Իտալ-Վենետիկան դրօշներով: Պատուոյ բիմին վրայ տեղաւորուած էին Գ.Ի. Արբանյոյ Հ. Յ. Վ. Ա. Գերհան, Ֆրանսական հելպետոսը, Քաղաքապետի ներկայացուցիչը, Խժովակալի ներկայացուցիչը, Ոստիկանութեան տնօրէնը և այլ բարձր աստիճան քաղաքացիներ և զինուորականներ:

Փորձ. Մ. Կալլոյի ընդհանուր հրամանին տակ խմբակներն իրենց խմբագետներով սկսան շուէտակն մարզաքննորդ գահադանիալ շարք մը: Այլա զասական ձեւերով յունական արձաններ, ըմբշամարտի կերպեր, արշաւողի թափեր ներկայացուցին, հասարակութեան առջեւ պարզելով բարձր ու կանոնաւոր իրարու յաջորդող շարժումներու տեսարան մը իր ամբողջութեան մէջ, երբ գեղեցիկ արեւ մ'ալ ծաղկեփրփուր աքսիաններուն և մայրիներուն խառնուած՝ մետաքսէ շուքեր կը նետէր անոնց սպիտակ համազգեստին վրայ: Մարզաքննորդն յաջորդեցին ըմբշական խաղերը որոնց մէջ ալ մեր աշակերտութիւնը միշտ անմրցելի եղած է:

Իրկայնէրիւն. — Հ. Քաշաբենց 6.10, Գ. Գազանեան 6.10, Ա. Իփէթեան 6. —

Ձող. — Ա. Իփէթեան 2.90, Գ. Երամեան 2.80, Բ. Տիարեան 2.60:

Բալթիւրիւն. — Գ. Երամեան 1.60, Մ. Պէհատրեան 1.50, Ա. Սիւրմէլեան 1.45:

Գունտ (շգ. 5.50). — Ա. Սըզքեան 13.50, Գ. Մազգզեան 11.15, Գ. Կապրաշեան 11:

Այսպէս ամէն տարի մեր վաղուան լաւագոյն յոյսերը հիացմունք և ծափեր կը խլեն. եւ արդէն մարզադաշտի որմերու վրայ շրջանակներով կախուած էին ոսկի և արծաթ բազմաթիւ պատկերներ ու մետալներ որոնք զանազան անգամներ փառքն ու պատիւն եղած են մեր պատանիներու յաղթանակին: Երբ մէկ ժամ տեւող հանդէսէն դուրս կ'իլլէր բազմութիւնը 60 վառվռուն մարզիկներու շարքի մէջէն, մենք ցեղային հպարտութեամբ կը լեցուէինք՝ օտարները նախանձով:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

Հ. Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԿՐԱԿԱՐԱՆ

ՔԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ

(1925 - 1929)

(Էջ 264 Գրե՛ Ֆր. 2. 2.)

Հ. ԱԹԱՆԱՍ Վ. ՏԻՐԱՅԵԱՆ

ՄԻՒԹԱՐԻԱՍ ՈՒԽԱԿԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԼԵԶՈՒԻ

ԵՐՐՈՐԴ ՑԱՐԻ

(Էջ 307 Գրե՛ Ֆր. 2. 1.50)

Հ. ԱՐՍԷՆ ՎԱԶԻԿԵԱՆ

ՄԻ՛ ԳՐԷՔ...

ԱՅԼ ԳՐԵՅԷՔ...

ՀԱՅ ԼԵԶՈՒԻ ՈՒՂՂԱԳՐԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՓՈՓՈԽՈՒԱԾ

(Էջ 310 Գրե՛ Ֆր. 2. 3)

ԼԷՕ

ՌՈՒՍԱՀԱՅՈՑ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՍԿԶՐԻՑ ՄԻՆԶԵԻ ՄԵՐ ՕՐԵՐԸ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ - ԹԱՏԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

(Էջ 336 Գրե՛ Ֆր. 2. 3)